

OBSAH

Předmluva	7
---------------------	---

I. ČÁST VŠEOBECNÁ

Pojem jedu a základy obecné fyto toxikologie	13
Príznaky otravy	17
První pomoc při otravě	24
Obsahové látky našich jedovatých rostlin a jejich třídění	26
1. Rostliny obsahující alkaloidy	26
2. Rostliny obsahující glykosidy	28
a) Rostliny s glykosidy náprstníkovými	28
b) Rostliny s glykosidy kyanovodíkovými	29
c) Rostliny s anthraglykosidy	29
d) Rostliny s glykosidy hořčičnými	29
e) Rostliny s glykosidy, jež nelze zařadit do uvedených kategorií, anebo s glykosidy dosud málo známými	29
3. Rostliny obsahující saponiny	30
4. Rostliny obsahující silice	30
5. Rostliny obsahující pryskyřičné látky	31
6. Rostliny obsahující hořčiny	32
7. Rostliny obsahující toxalbuminy	32
8. Rostliny obsahující deriváty floroglucinolové	33
9. Rostliny obsahující kyseliny a jiné organické látky, které není možno zařadit do předchozích skupin	33
10. Rostliny chemicky i farmakologicky neprobádané nebo zatím jen nedostatečně prozkoumané	33
Třídění jedovatých rostlin a jejich zastoupení v naší květeně	34
Fylogenetický systém taxonů jedovatých rostlin v knize uvedených	35
Stanoviště, chemismus a fylogenetické vztahy jedovatých rostlin	42
Užitkovost jedovatých rostlin	44
1. Rostliny jedovaté — léčivé	44
2. Rostliny jedovaté — návykové	45
3. Rostliny jedovaté — technické	45
4. Rostliny jedovaté — okrasné	45
5. Rostliny jedovaté — potravinové	46
6. Rostliny jedovaté jiného užitku	46
Jedovaté rostliny chráněné	46

II. ČÁST SPECIÁLNÍ*)

<i>Aconitum anthora</i> L. — oměj jedhoj	51
<i>Aconitum lycoctonum</i> L. — oměj vlčí mor (tab. 1)	52
<i>Aconitum napellus</i> L. — oměj šalamúnek (tab. 2)	53
<i>Aconitum variegatum</i> L. — oměj různobarvý (tab. 3)	57
<i>Actaea spicata</i> L. — samorostlík klasnatý (tab. 4)	59
<i>Adonis vernalis</i> L. — hlaváček jarní (tab. 5)	61
<i>Aethusa cynapium</i> L. — tetluha kozí pysk	63
<i>Agrostemma githago</i> L. — koukol polní (tab. 6)	65
<i>Amanita muscaria</i> (L. ex FR.) PERS. ex GRAY — muchomůrka červená (tab. 7)	67
<i>Amanita pantherina</i> (DC. ex FR.) SECR. — muchomůrka tygrovaná (tab. 8)	70

*) Rostlinné druhy s vysunutými jmény jsou zpracovány v samostatných článcích; ostatní jsou k nim přiřazeny.

<i>Amanita phalloides</i> (VAILL. ex FR.) SECR. — muchomůrka hlízovitá (tab. 9)	71
<i>Amygdalus communis</i> L. — mandloň obecná (tab. 10)	74
<i>Andromeda polifolia</i> L. — kyhanka sivolistá	76
<i>Anemone nemorosa</i> L. — sasanka hajní (tab. 11)	78
<i>Anemone ranunculoides</i> L. — sasanka pryskyřníkovitá (tab. 12)	79
<i>Aquilegia vulgaris</i> L. — orlíček planý	80
<i>Aristolochia clematitis</i> L. — podražec křivošitý (tab. 13)	82
<i>Arum maculatum</i> L. — aron plamatý	84
<i>Asarum europaeum</i> L. — kopytník evropský (tab. 14)	86
<i>Asclepias syriaca</i> L. — klejicha hedvábná	87
<i>Astrantia major</i> L. — jarmanka větší	89
<i>Atropa bella-donna</i> L. — rulík zlomocný (tab. 15 a 16)	91
<i>Berberis vulgaris</i> L. — dřšťál obecný (tab. 17)	94
<i>Biota orientalis</i> (L.) ENDL. — zeravec východní (tab. 18)	96
<i>Boletus purpureus</i> FR. — hřib purpurový (tab. 19)	97
<i>Boletus satanas</i> LENZ — hřib satan (tab. 20)	99
<i>Bryonia dioica</i> JACQ. — posed dvoudomý (tab. 23 a 24)	101
<i>Bryonia alba</i> L. — posed bílý (tab. 21 a 22)	102
<i>Buxus sempervirens</i> L. — zimostřez vždyzelený (tab. 25)	103
<i>Calla palustris</i> L. — ďáblík bahenní	105
<i>Calltha palustris</i> L. — blatouch bahenní	106
<i>Cannabis sativa</i> L. — konopě setá	108
<i>Chaerophyllum temulum</i> L. — krabilice mámivá (tab. 26)	111
<i>Chelidonium majus</i> L. — vlašťovník větší (tab. 27)	112
<i>Chenopodium vulvaria</i> L. — merlík smradlavý (tab. 28)	115
<i>Cicuta virosa</i> L. — rozpuk jizlivý (tab. 29)	116
<i>Claviceps purpurea</i> (FR.) TULASNE — paličkovice nachová (tab. 30)	118
<i>Clematis recta</i> L. — plamének přímý (tab. 31)	121
<i>Clematis vitalba</i> L. — plamének plotný (tab. 32)	122
<i>Colchicum autumnale</i> L. — ocún jesenní (tab. 33 a 34)	124
<i>Colutea arborescens</i> L. — žanovec měchyřník	128
<i>Conium maculatum</i> L. — bolehlav plamatý (tab. 35)	129
<i>Consolida ajacis</i> (L.) SCHUR — ostrožka znamenáná (tab. 36)	132
<i>Consolida regalis</i> S. F. GRAY — ostrožka stračka (tab. 37)	133
<i>Convallaria majalis</i> L. — konvalinka vonná (tab. 38)	134
<i>Convolutulus arvensis</i> L. — svlačec rolní (tab. 39)	137
<i>Coronilla varia</i> L. — čičorka pestrá (tab. 40)	138
<i>Corydalis cava</i> (L.) SCHW. et KOERTE — dymnivka dutá (tab. 41)	140
<i>Corydalis solida</i> (L.) SW. — dymnivka plná (tab. 42)	142
<i>Crocus sativus</i> L. — šafrán setý	143
<i>Cyclamen europaeum</i> L. — brambořík evropský (tab. 43)	146
<i>Cynanchum vincetoxicum</i> (L.) PERS. — tolita lékařská (tab. 44)	148
<i>Cynoglossum officinale</i> L. — užanka lékařská (tab. 45)	150
<i>Daphne mezereum</i> L. — lýkovec jedovatý (tab. 46)	152
<i>Datura stramonium</i> L. — durman obecný (tab. 47)	154
<i>Delphinium staphisagria</i> L. — stračka jedovatá	156
<i>Delphinium elatum</i> L. — stračka vyvýšená (tab. 48)	157
<i>Delphinium oxysepalum</i> BORB. et PAX — stračka tatranská (tab. 49)	157
<i>Digitalis purpurea</i> L. — náprstník červený (tab. 51)	158
<i>Digitalis grandiflora</i> MILL. — náprstník velkokvětý (tab. 50)	161
<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) SCHOTT — kaprad samec (tab. 52)	162
<i>Entoloma lividum</i> (BULL.) QUÉL. — závojenka olovová (tab. 53)	164
<i>Equisetum arvense</i> L. — přeslička rolní	166
<i>Euonymus europaeus</i> L. — brslen evropský (tab. 54)	168
<i>Euphorbia cyparissias</i> L. — prýšec chvojka (tab. 55)	169
<i>Euphorbia esula</i> L. — prýšec obecný (tab. 56)	171
<i>Euphorbia helioscopia</i> L. — prýšec kolovratec (tab. 57)	171
<i>Euphorbia peplus</i> L. — prýšec okrouhlý (tab. 58)	171
<i>Fagopyrum sagittatum</i> GILIB. — pohanka střelovitá	172
<i>Ficaria verna</i> HUDS. — orsej jarní (tab. 59)	175

<i>Frangula alnus</i> MILL. — krušina olšová	177
<i>Fritillaria imperialis</i> L. — řeběčik královský	178
<i>Fritillaria meleagris</i> L. — řeběčik kostkovaný	179
<i>Fumaria officinalis</i> L. — zemědým lékařský	180
<i>Gratiola officinalis</i> L. — konitrud lékařský (tab. 60)	182
<i>Hedera helix</i> L. — břečťan popínavý (tab. 61 a 62)	183
<i>Helleborus niger</i> L. — čemeřice černá (tab. 63)	185
<i>Helleborus viridis</i> L. — čemeřice zelená (tab. 64)	187
<i>Hepatica nobilis</i> MILL. — jaterník podléška	189
<i>Hydrastis canadensis</i> L. — vodilka kanadská	190
<i>Hyoscyamus niger</i> L. — blín černý (tab. 65)	191
<i>Inocybe patouillardii</i> BRES. — vláknice Patouillardova (tab. 66)	193
<i>Juniperus sabina</i> L. — jalovec chvojka klášterská (tab. 67)	195
<i>Laburnum anagyroides</i> MEDIK. — štedřeneček odvislý (tab. 68)	197
<i>Lactarius torminosus</i> (SCHAEFF.) FR. — ryzec kravský (tab. 69)	199
<i>Lactuca virosa</i> L. — locika jedovatá (tab. 70)	200
<i>Lathyrus sativus</i> L. — hrachor setý (tab. 71)	202
<i>Laurocerasus officinalis</i> ROEM. — bobkovišeň lékařská	205
<i>Ledum palustre</i> L. — rojovník bahenní (tab. 72)	206
<i>Linum usitatissimum</i> L. — len setý (tab. 73)	208
<i>Lobelia inflata</i> L. — lobelka nadmutá (tab. 74)	211
<i>Lolium temulentum</i> L. — jilek mámivý (tab. 75)	213
<i>Lonicera xylosteum</i> L. — zimolez pýřitý	215
<i>Lupinus luteus</i> L. — vličí bob žlutý (tab. 78)	216
<i>Lupinus albus</i> L. — vličí bob bílý (tab. 76)	218
<i>Lupinus angustifolius</i> L. — vličí bob úzkolistý (tab. 77)	218
<i>Lupinus perennis</i> L. — vličí bob vytrvalý (tab. 79)	218
<i>Lycium halimifolium</i> MILL. — kustovnice cizí (tab. 80)	219
<i>Mercurialis perennis</i> L. — bažanka vytrvalá (tab. 82)	220
<i>Mercurialis annua</i> L. — bažanka roční (tab. 81)	221
<i>Narcissus pseudonarcissus</i> L. — narcis žlutý	222
<i>Nerium oleander</i> L. — oleandr bobkovnice (tab. 83)	224
<i>Nicandra physaloides</i> (L.) CAERTN. — lilík mochyňovitý (tab. 84)	226
<i>Nicotiana tabacum</i> L. — tabák virginický (tab. 86)	227
<i>Nicotiana rustica</i> L. — tabák selský (tab. 85)	229
<i>Oenanthe aquatica</i> (L.) POIR. — halucha vodní (tab. 87)	230
<i>Padus racemosa</i> (LAM.) GILIB. — střeňcha hroznovitá	232
<i>Papaver rhoeas</i> L. — mák vličí (tab. 88)	234
<i>Papaver somniferum</i> L. — mák setý (tab. 89)	236
<i>Paris quadrifolia</i> L. — vraní oko čtyřlísté (tab. 90)	239
<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) ALL. — kokořík mnohokvětý (tab. 91)	241
<i>Polygonatum verticillatum</i> (L.) ALL. — kokořík přeslenitý (tab. 92)	242
<i>Primula veris</i> L. em. HUDS. — prvosenka jarní	243
<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) MILL. — koniklec luční (tab. 93; subsp. <i>nigricans</i> - načernalý)	246
<i>Pulsatilla vulgaris</i> MILL. — koniklec obecný (tab. 94; subsp. <i>slavica</i> - slovenský)	248
<i>Ranunculus acer</i> L. — pryskyřník prudký (tab. 95)	250
<i>Ranunculus bulbosus</i> L. — pryskyřník hliznatý (tab. 96)	252
<i>Ranunculus flammula</i> L. — pryskyřník plamének (tab. 97)	253
<i>Ranunculus lingua</i> L. — pryskyřník veliký (tab. 98)	254
<i>Ranunculus repens</i> L. — pryskyřník plazivý (tab. 99 a 100)	254
<i>Ranunculus sceleratus</i> L. — pryskyřník lýtý	255
<i>Rhamnus cathartica</i> L. — řešetlák počistivý	257
<i>Rhododendron hirsutum</i> L. — pěnišník chlupatý (tab. 102)	258
<i>Rhododendron ferrugineum</i> L. — pěnišník rezavý (tab. 101)	259
<i>Rhododendron luteum</i> SWEET — pěnišník žlutý (tab. 103)	260
<i>Rhus toxicodendron</i> L. — škumpa jedovatá	260
<i>Ricinus communis</i> L. — skočec obecný (tab. 104)	262
<i>Robinia pseudo-acacia</i> L. — trnovník akát	264
<i>Russula emetica</i> (SCHAEFF.) FR. — holubinka vrhavka (tab. 105)	267
<i>Ruta graveolens</i> L. — rouda vonná (tab. 106)	268

<i>Sambucus nigra</i> L. — bez černý	270
<i>Sorothamnus scoparius</i> (L.) WIMM. et KOCH — janovec metlatý (tab. 107)	273
<i>Scleroderma aurantium</i> (VAILL.) PERS. — pestřec obecný	275
<i>Scopolia carniolica</i> JACQ. — pablen kraňský (tab. 108)	277
<i>Serophularia nodosa</i> L. — krtičník uzlovitý (tab. 109)	278
<i>Senecio jacobaea</i> L. — starček přímětník (tab. 110)	280
<i>Sium latifolium</i> L. — sevlák širolistý (tab. 111)	282
<i>Solanum dulcamara</i> L. — lilék potměchuť (tab. 112)	283
<i>Solanum nigrum</i> L. — lilék černý (tab. 113)	287
<i>Tanacetum vulgare</i> L. — vrtáč obecný (tab. 114)	289
<i>Taxus baccata</i> L. — tis červený (tab. 115)	292
<i>Thuja occidentalis</i> L. — zerav západní (tab. 116)	296
<i>Trollius europaeus</i> L. — upolín evropský	297
<i>Tulipa gesneriana</i> L. — tulipán Gesnerův ^{ab}	299
<i>Urginea maritima</i> (L.) BAKER — urgence přimořská	301
<i>Veratrum album</i> L. — kýchavice bílá (tab. 117; subsp. <i>lobelianum</i> - Lobelova)	303
<i>Veratrum nigrum</i> L. — kýchavice černá (tab. 118)	305
<i>Viburnum opulus</i> L. — kalina obecná	306
<i>Xanthium strumarium</i> L. — řepení obecná (tab. 120)	308
<i>Xanthium spinosum</i> L. — řepení trnitá (tab. 119)	309
Slovníček termínů botanických, farmakologických, lékařských atd.	313
Seznam použité základní literatury	324
Časopisy	325
Literatura k odstavcům části speciální	325

III. ČÁST OBRAZOVÁ

Barevné tabule 1—120 (s textem) podle latinských jmen rostlin v abecedním pořadí	327
Rejstřík jmenný a věcný	329
Seznam lidových názvů rostlin	361